

[Udenrigsministeren]

en demokratisk betragtning og sige: vi vil i særlig grad satse på de lande, som har demokratiske kvaliteter. Men naturligvis er vi også nødt til at vurdere, hvordan Vestens økonomiske, strategiske og forsyningsmæssige situation vil være, hvis Afrika vender sig væk fra vores verdensdel og opgiver sit samarbejde. Det er indlysende, at det så er et andet og alvorligere billede, vi bliver stillet over for. Intet europæisk land kan tillade sig at se bort fra den slags problemer.

Det er derfor, jeg siger, at regeringen ikke bare ønsker ud fra en vurdering af valget eller af den interne aftale at fordømme eller at anerkende, for der er mange andre momenter i denne sag. Om langt de fleste af disse momenter gælder, at de kan ikke gøres til genstand for en vurdering her og nu, fordi de beror på, hvad andre foretager sig, og hvordan andre vurderer det, hvordan FNs sikkerhedsråd vurderer det, hvordan nogle af vores nærmeste allierede, Storbritannien og De Forenede Stater, vurderer det, hvordan de afrikanske lande vurderer det, hvordan frontlinjestaterne vurderer det, hvordan Commonwealthlandene vurderer det osv.

Fra regeringens side vil vi lægge meget vægt på at holde udenrigsnævnet orienteret om dette. Fra regeringens side vil vi lægge meget vægt på i den kommende tid at holde os i kontakt med vores allierede – i EF, blandt de nordiske lande, i NATO og også blandt de lande i andre verdensdele, hvormed vi normalt har gode kontakter – for at høre deres vurdering og for at lade dem høre vores vurdering af tingene. Jeg tror, det er den måde, hvorpå vi bedst når frem til det resultat, som vi har indtryk af at alle i salen under debatten her trods alt var enige om var det, vi skulle sigte mod: en så omfattende løsning som muligt, en løsning, der i så vid udstrækning som muligt var fri for internationale komplikationer, sådan at det ikke bare blev en demokratisk, men også en fredelig tilstand, en tilstand, som Vesten kunne leve med, som det øvrige Afrika kunne leve med, og som befolkningen i Rhodesia også kunne leve med.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg har indtryk af, at vi nu hurtigt nærmer os en afslutning, så det ville være uhensigtsmæssigt at dekretere en pause til at spise.

Melchior (CD):

Refererende til en bemærkning, jeg gjorde allerførst i debatten, før udenrigsministeren fik ordet, vil jeg sige, at jeg nu kan konstatere, at udenrigsministeren ikke har været minister så længe, at han har glemt de drilske finter heroppefra om noget helt andet. Jeg refererer til udenrigsministerens bemærkninger om den tomme sal.

Jeg er bange for, at denne drilske finte vil blive en boomerang, for udenrigsministeren vil uden tvivl blive upopulær i sin gruppe, når den må erfare, at vi altså i fremtiden bliver nødt til at kræve afstemning om dagsordensforslag samme dag, som de er fremsat, således at vi kan holde medlemmerne til stede. Det er én ting. Den anden ting er, at jeg synes ikke, det klæder en minister, en partileder, en erfaren og dygtig parlamentariker, at spille med på forargelsen over den tomme sal.

Udenrigsministeren har, dengang han var hr. Christophersen, fulgt med i masser af vigtige politiske debatter uden at være her til stede, og jeg er sikker på, vi kan forenes i at afvise drillerier og skaberier, som vi tit er vidne til i denne sal både i foto og i ord. Derfor føler jeg mig som medlem af præsidiets på samtlige folketingsmedlemmers vegne stødt over den bemærkning, der kom. Men jeg er sikker på, at vi til syvende og sidst vil være enige i denne betragtning.

Jeg skal gøre pinen kort. Jeg må dog sige til hr. Lasse Budtz, som jeg har haft den fornøjelse at tage andre udenrigspolitiske dueller med både her og andetsteds – han vil ikke tage mig det fortrydeligt op – at han har jo fået uret før, og jeg føler mig meget overbevist om, at han vil få uret i de spådomme, han er kommet med her i dag.

Mod slutningen af hans tale var der ganske vist et: nå ja, lad os nu se. Men det var altså, efter at spådommene var kommet. Undtagelsesvis vil jeg forbeholde mig noget, jeg meget sjældent og meget nødig gør i øvrigt: at læse folks et eller to år gamle taler op for dem, efter at det er blevet konstateret, hvordan det er gået. Man kan jo ikke som udenrigspolitisk ekspert både for hele det store folk og et stort parti have uret for tit, uden at det har visse ubehagelige konsekvenser.